

ሓበሬታ ኮሮና ቫይረስ ኮቪድ-19

ድሕረ ባይታ

ብ 7 ጥሪ 2020 ውድብ ጥዕና ዓለም ሓድሽ ኮሮና ቫይረስ ጸረ-ኮቪድ-19 ዝተሰየመ ሕመም ከም ዘሎ ኣፍሊጡ። ኣብ'ዚ ሕጂ ኣጃዎን ኣብ ዩጋንዳ ብቁጽሪ ዉሑድ ተርእዮ ተለክፍቲ ናይ ኮቪድ-19 ተመዝጊቡ ኣሎ። ንገዛእ ርእሰኹም ካብ 'ዚ ሕመም ንክትከላኹሉን ሰብ ሞያ ጥዕና ዝህብኹም ምኽሪ ክትከታተሉን ብትሪ ነተሕሰስበኩም።

ምልክታት ኮቪድ-19 - ረስነ፡ስዓል፡ሕጽረት ትንፋስ፡ስዒቡ ናብ ደረጃ ጸገም ምስትንፋስ፡ቀጻሊ ቃንዝ ኣብ ደረት ኣፍ ልቢ፡ዕገርግር ምባልን ሰማያዊ ዓይነት ከናፍር ወይ ገጽ።

መከላኸሊ ስጉምቲታት

- ህዝቢ ኣብ ዝእከበሉ ቦታታት ካብ ምኻድ ምቕጣብ።
- ደጋጊምኩም ኣእዳውኩም ብማይን ሳሙናን ንልዕሊ 20 ካልኢታት ምሕዳብ።
- ኣዒንትኹም፡ኣፍንጫኹም፡ኣፍኩም ብዘይተሓጽብ ኣእዳውኩም ካብ ምሓዝ ኣወግዱ።
- ጥዕናኹም ጽቡቕ እንተድኣዘይተሰማዒኩም ምስ ዝሓመሙ ሰባት ካብ ምትንኻፍ ተቐጠቡ።
- ምስ ካላኦት ብሓባር ካብ ምምጋብ፡ብሓይ ምብላዕን ኣወግዱ።
- ኣብ ማይ ትጋርትሉ ነቐጣታት፡ማእከላት ጥዕና፡ መግቢ ኣብ ትወስድሉ ንቐጣታት፡ኣኣንገድቲ ማእከላት ማሕበራዊ ርሕቀት ምሕላው።

እዚ ብሰንኪ ኮቪድ-19 ናይ ዩጋንዳ ውስንነት ወይ ደረት ንስደተኛታት ብኸመይ ይጸልዎም?

- ኩለን ኣብያተ ትምህርቲ ናይ ህጻውንቲ መውዕሊ ቦታታት፡መሰልጠኒ ትካላት ክሰዕ 20 ምያዝያ 2020 ተዓጽዮም ኣለዉ።
- ምንቅስቓስ ካብን ናብን መዓስከራት ስደተኛታት፡ህዝባዊ መጉዓዝያን ንዝመጽእ 14 መዓልታት ብመንግስቲ ተኣጊዶም ኣለዉ።
እዚ ንቦዳ-ቦዳ፡ታክሲ፡ሚኒስትራት፡ኣውቶቡሳት፡መጉዓዝያ ባቡራትን የጥቓልል።
- ዩጋንዳ ንወጻእተኛታት ኣብ መእተውን መውጽእን ግዝያዊ እገዳ ከምዝገበረት ኣፍሊጠ ። (ንሓተትቲ ዑቕባን ስደተኛታትን ሓዊስካ) ብመሬት ኮነ ወደብ ወይ መዓርፎ ነፈርቲ።
- ሓተትቲ ዑቕባ ኣብ መስገሪን መኣንገዲ ማእከላትን ናይ ኮቪድ-19 መለለይ ፍተሻ ይግበረሎም። ምዝገባ ናይ ሓተትቲ ዑቕባ ምስ ፕሮቶኮል ናይ ምኒስትሪ ጥዕና ብምዝማድ ይቕጽል።
- ክፋት ዕዳጋታት ህዝባዊ ኣኼባታት ይዕጸዩ። ዲካናት ክፋታት ይኾና።
- ኣብ መዓስከራት ዘለዎ ትካላት ጥዕና ክፋታት ኮይነን ይጸንፉ።

ህዝባዊ ኣኼባታት (ካብ 40 ውልቕሰባት ንላዕሊ)

እዚ ኸኣ ሓይ ካብ ቀለል ኣብነት ናይ ህዝቢ ምትእክኻብ ንሓደጋ ተላጋቢ ሕመማት ከም ኮሮና ቫይረስ (ኮቪድ-19) ዝኣመሰሉ ከዛይዶ ይኸእል።

ኣብነት ናይ ህዝባዊ ኣኼባታት፡ - ስፖርታዊ(ክዑሶእግሪቁማር)፡ ሃይማኖታዊ (ምስታፍ ኣገልግሎት ቤተ ክርስትያን፡ ጸሎት መስጊድ) ማሕበራዊን ባህላውን ኣጋጣሚታት፡ (ከም ስነ-ስርዓት ቀብሪ፡መርዓ ዉራዶት)፡ፖለቲካዊ ኣኼባታት።

ህዝባዊ ኣኼባታት ክውገድ ይግብኡ።ጽሎት ኣብ ቤትኩም ክኸውን ይግበኡ።መርዓ ኮነ ቀብሪ ብቀረብ ስድራ ጥራይ ዝሰተፍሉ ይፍጸም።

ናይ ኮቪድ-19 እንተድኣ ኣማዕቢልኩም ብጃኹም ናብ ቀርባኹም ዘሎ ማእከል ጥዕና ኪዱ፡ ወይ ድማ ናብ ሚ/ርኣተክ ካርታ(0782909153/ 0703592552)፡በርናርድ ሉብዋማ(0782783499) ዶ/ር ኣላን ሙሩታ(0772460297) ወይ ሚንስትሪ ጥዕና ነጻ መስመር (0800100066/ 0800203033)ደውሉ።

ዝኾነ ጥሕሰት ናይ ሕጊ ኮነ ናይ ምውሻብ ወይ ውሳኔ ናይ ህዝባዊ ኣኼባ ብመሰረት ሕጊ ዩጋንዳ ስጉምቲ ይውሰዶም።